

Zrównoważone budownictwo w kontekście aktualnej polityki przemysłowej UE (2012)

Numer: XLII
21.11.2012

Utrzymująca się od pewnego czasu niesprzyjająca sytuacja ekonomiczna w Europie i na Świecie, skłania Komisję Europejską do podejmowania nowych, bardziej adekwatnych do aktualnych warunków, inicjatyw wspierających gospodarkę Unii. Jej zamierzenia w tym zakresie przedstawia między innymi komunikat z 10 października 2012 „Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego” COM(2012) 582 [[Załącznik 1 – com2012_582](#) [1]], będący aktualizacją wcześniejszego dokumentu „Zintegrowana polityka przemysłowa w erze globalizacji” COM(2010) 614. Konieczność podjęcia dodatkowych działań w zakresie gospodarki, Komisja uzasadnia między innymi bardzo szybkim tempem rozwoju technologicznego i wdrażania innowacji, a także rosnącą popularnością produktów i rozwiązań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju. Skutkiem jednoczesnego oddziaływania tych czynników jest wytworzenie potencjału gospodarczego, który może zmienić oblicze światowego przemysłu oraz wpłynąć na układ sił na globalnym rynku. Autorzy dokumentu zwracają uwagę, że wykorzystanie tej szansy poprzez odpowiednie ukierunkowanie inwestycji i ścieżek postępu pozwoli na zwiększenie tempa rozwoju gospodarczego. Przestrzegają też przed ewentualnym zaniechaniem działań, który może doprowadzić do obniżenia konkurencyjności gospodarki UE, jako że inne wiodące rynki na świecie (USA i Azji) dokonują znaczących inwestycji w tym obszarze.

Podstawowym założeniem nowego planu gospodarczego dla Europy jest zwiększenie udziału przemysłu w gospodarce europejskiej z obecnego poziomu wynoszącego ok. 16 % PKB do 20 % w 2020 r. Ma to nastąpić poprzez działania partnerskie między Unią Europejską, jej państwami członkowskimi i przemysłem, wspomagające inwestycje w nowe technologie i tym samym umacniające Europę na czele stawki w wyścigu innowacyjności i konkurencyjności. W porozumieniu z przedstawicielami przemysłu zdecydowano, że działania będą ukierunkowane przede wszystkim na sześć obszarów priorytetowych obszarów: zaawansowane technologie produkcyjne, kluczowe technologie wspomagające, bioprodukty, ekologicznie czyste pojazdy oraz inteligentne sieci oraz, co warto szczególnie podkreślić, zrównoważoną politykę w zakresie przemysłu i budownictwa oraz surowców.

Zdaniem Komisji Europejskiej aktualna kondycja przemysłu UE nie jest najlepsza. Kryzys gospodarczy, pod którego wpływem przez ostatnich kilka lat znajdują się państwa członkowskie, doprowadził do obniżenia produkcji przemysłowej o 10%, a także likwidacji ponad 3 mln miejsc pracy w tym obszarze. Problemy rynkowe spowodowały również spadek zaufania konsumentów do producentów, a także pomiędzy poszczególnymi uczestnikami łańcucha dostaw. Słaba kondycja banków i zaostrzenie kryteriów udzielania kredytów przyczyniły się do ograniczenia dostępności środków finansowych. W komunikacie dotyczącym polityki przemysłowej Komisja zapowiada działania mające doprowadzić do likwidacji powyższych barier, odnosi się również do innej kluczowej dla przemysłu kwestii – sygnalizuje konieczność zapewnienia stałej dostępności źródeł energii i surowców w umiarkowanych cenach, ponieważ te elementy stanowią znaczącą część kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwa produkcyjne.

Filary działań

Komisja Europejska planuje oparcie działań w zakresie zapowiadanej polityki przemysłowej dla Europy na czterech podstawowych filarach, na które składają się:

1. odpowiednie ramy dla pobudzania nowych inwestycji, prac w zakresie tworzenia innowacyjnych technologii i wprowadzania ich na rynek, obejmujące przepisy techniczne, zasady funkcjonowania rynku wewnętrznego i środki towarzyszące, takie jak dostępność

- infrastruktury i środków finansowych pochodzących z projektów europejskich;
2. ulepszenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, zapowiedziane zarówno w opisywanym komunikacie, jak i w nowym „Akcje o jednolitym rynku (II)” COM(2012) 573, mające doprowadzić do ożywienia wymiany handlowej w obrębie UE. Filar ten zakłada również wykorzystanie potencjału zwiększenia eksportu, w szczególności przez firmy należące do sektora MŚP, jaki oferują liczne gospodarki wschodzące;
 3. zapewnienie odpowiedniego dostępu do środków pozwalających na finansowanie innowacji i konkurencyjności, w szczególności pochodzących z kapitału prywatnego;
 4. zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki i umiejętności oraz instrumenty pozwalające przewidywać przyszłe potrzeby rynku pracy, tak aby zapewnić odpowiednią ilość wykwalifikowanej siły roboczej, mogącej sprostać przemianom zachodzącym w przemyśle.

Budownictwo wśród obszarów priorytetowych

Komisja Europejska wskazuje 6 priorytetowych obszarów, do których w pierwszej kolejności kierowane będą narzędzia mające wzmocnić ich innowacyjność oraz pobudzić inwestycje w badania i rozwój. Budownictwo zgodne z założeniami zrównoważonego rozwoju jest wymienione bezpośrednio w obszarze „zrównoważona polityka w zakresie przemysłu i budownictwa oraz surowców”, jednak należy się spodziewać, że niebagatelny wpływ na działalność branży budowlanej będą miały również inicjatywy podejmowane w obszarach określonych jako „zaawansowane technologie produkcyjne” oraz „kluczowe technologie wspomagające”.

Obszary priorytetowe polityki przemysłowej UE powiązane z budownictwem

Zrównoważona polityka w zakresie przemysłu i budownictwa oraz surowców

W ramach tego priorytetu Komisja zapowiada działania ukierunkowane na pobudzenie konkurencyjności branży budowlanej za pomocą środków takich jak ograniczenie kosztów działalności, zmniejszenie zużycia energii powodowanego przez branżę budowlaną, zmniejszenie ilości odpadów i bardziej efektywne gospodarowanie zasobami surowców i wody. Szacuje się, że tylko inwestycje w efektywność energetyczną budynków mieszkalnych i publicznych mogą być źródłem wzrostu gospodarczego do 2020 roku rzędu 25-35 miliardów EUR rocznie. Instrumenty, jakie zgodnie z zapowiedziami mają być wykorzystane do realizacji celów w tym obszarze to:

- środki funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności przeznaczone na wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną;
- nowe normy europejskie dotyczące zrównoważonych wyrobów, procesów i robót budowlanych;

- zapewnienie międzynarodowego stosowania zestawu europejskich norm budowlanych – Eurokodów;
- wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego na rzecz energooszczędnych budynków;
- rozszerzenie wymagań dyrektywy 2009/125/WE w sprawie ekoprojektu wyrobów związanych z energią na kolejne grupy wyrobów oraz włączenie do nich zagadnień innych niż wykorzystanie energii, jak np. zużycie wody czy efektywność wykorzystania surowców (więcej informacji o dyrektywie 2009/125/WE znajduje się w XV części Informatora);
- rozwój ogólnounijnego rynku recyklingu odpadów, dążenie do gospodarki zamkniętego obiegu, w czym mają pomóc nowe normy europejskie dotyczące klas jakości materiałów pochodzących z recyklingu.

Zaawansowane technologie produkcyjne

Komisja Europejska stoi na stanowisku, że zaawansowane technologie produkcyjne, bardziej efektywne i umożliwiające produkcję w mniejszym stopniu obciążającą środowisko naturalne, są kluczowe dla nowoczesnego przemysłu. Aby utrzymać się w światowej czołówce przedsiębiorstwa produkcyjne powinny stosować wysoce energo- i materiałooszczędne procesy oraz wykorzystywać materiały odnawialne i pochodzące z recyklingu, a także przyjmować zrównoważone modele prowadzenia działalności biznesowej.

Oczekuje się, że globalna wartość rynku takich technologii do 2020 roku wzrośnie dwukrotnie, do ponad 750 miliardów EUR. Aktualnie przedsiębiorstwa zarejestrowane na terytorium Unii Europejskiej osiągnęły 35-cio procentowy udział w rynku, posiadają też ponad 50% patentów w tych obszarach. Komisja Europejska, mając na celu utrzymanie wysokiej pozycji Europy wśród innych zaawansowanych gospodarek, zapowiada inicjatywy takie jak utworzenie specjalnej grupy roboczej ds. zaawansowanych technologii produkcyjnych, służących ekologicznie czystej produkcji, której celem byłoby zapewnienie wiodącej roli, koordynacji oraz upowszechniania i komercjalizacji technologii opracowanych w ramach partnerstw publiczno-prywatnych, czy też intensyfikacja działań pobudzających popyt na innowacyjne rozwiązania.

Ze względu na dużą rolę przemysłu wytwórczego dla budownictwa, a także skalę produkcji na jego potrzeby, należy się spodziewać, że działania wspierające opracowywanie i wdrażanie zaawansowanych technologii produkcyjnych nie pozostaną bez wpływu na rynek wyrobów budowlanych.

Kluczowe technologie wspomagające

Określenie „kluczowe technologie wspomagające” (ang. Key Enabling Technologies – KET) obejmuje mikro- i nanoelektronikę, materiały zaawansowane, biotechnologię przemysłową, fotonikę, nanotechnologię i zaawansowane systemy produkcyjne. Zgodnie z informacjami przewidywaniami Komisji, do 2015 roku ich rynek zwiększy swoją wartość o ponad 50% i przekroczy 1 bilion EUR.

Podstawowe założenia strategii UE w zakresie tych technologii są zawarte w komunikacie Komisji „Europejska strategia w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających – droga do wzrostu i miejsc pracy” COM(2012) 341, opublikowanym w czerwcu 2012 roku. Komunikat dotyczący strategii przemysłowej rozszerza je o następujące zamierzenia:

- wsparcia rozwoju rynku wewnętrznego produktów innowacyjnych;
- promowania umiejętności związanych z nauką i technologiami;
- zachęcania do przedsiębiorczości związanej z kluczowymi technologiami wspomagającymi.

Można przypuszczać, że liczne osiągnięcia technologiczne, w szczególności w zakresie nanotechnologii, zaawansowanych materiałów oraz zaawansowanych systemów produkcyjnych, będą powiązane z obszarem budownictwa, lub też zostaną zaadaptowane do jego celów.

mgr inż. Łukasz Adamus

l.adamus@itb.pl [2]

Instytut Techniki Budowlanej

Załącznik
[com2012_582.pdf](#) [3]

Wielkość
486.28 KB

Adres URL źródła: <http://www.zb.itb.pl/informator/zrownowazone-budownictwo-w-kontekscie-aktualnej-polityki-przemyslowej-ue-2012>

Odnosiniki:

[1] http://zb.itb.pl/files/zb/com2012_582.pdf

[2] <mailto:l.adamus@itb.pl>

[3] http://www.zb.itb.pl/files/zb/com2012_582.pdf